MALUL CELĂLAT

— “L'altra riva” 1967 —

de Lino Aldani

Traducerea: Doina Opriţă

UITE CUM FACEM, domnule Edgeworth. Spuneţi un număr format din trei cifre.

— Un număr din trei cifre?

— Da, oricare. Fie şi din două cifre, dacă vreţi. În fine, alegeţi un număr între unu şi o mie.

Bruce Edgeworth îl fixă o clipă pe doctorul Killpatrick cu o expresie de surprindere, apoi desfăcu braţele, încurcat.

— Ei bine... Nu-i deloc uşor, aşa, pe nerăsuflate. Nu ştiu, aş putea spune 248 sau 715. Ce părere aveţi, doctore? Ar merge 715?

— Pentru mine merge foarte bine, zise doctorul Killpatrick. Deci, 715. Iar acum o literă din alfabet, vă rog.

— O literă din alfabet?

— Sigur că da, domnule Edgeworth. Îmi trebuie şi o literă din alfabet, oricare. Curaj!

— Să zicem, atunci, M.

— Okay! M-715.

Doctorul Killpatrick se apropie de claviatura selectorului magnetic şi răsuci întrerupătorul ecranului pe care apăru instantaneu o lumină violetă, palidă, rece. Apoi apăsă pe piesele claviaturii.

— Veniţi, domnule Edgeworth. Subiectul M-715 o să apară imediat, îl puteţi observa în voie cît doriţi. Un joc de copii, e destul să acţionaţi aici, asupra volantului. Deplasările în profunzime nu trebuie să vă preocupe: există un teleobiectiv automat care menţine imaginea în focar.

Bruce Edgeworth se apropie de ecran.

— Nu văd nimic, zise.

— Jos, în dreapta. Sînt nişte stînci şi tufişuri, vedeţi?

— Da, dar...

— E un exemplar magnific. Uitaţi-vă numai, domnule Edgeworth. Îl vedeţi? Aşteptaţi să măresc imaginea. Uite, cuplez şi sonorul. Ţineţi o mînă aici, deasupra, şi mişcaţi volantul numai în caz că subiectul dă semne că ar ieşi din cîmpul vizual.

Mambor-ul se apropie prudent, are coarnele lungi şi foarte înalte, corpul suplu e gata să ţîşnească la cel mai mic semn de pericol. Ajuns la izvor, se opreşte adulmecînd aerul. Rămîne nemişcat ca o stîncă lîngă ţîşnitura ce se revarsă în albia de pietre cenuşii, detaşat pe fondul norului vaporos de

minusculi stropi irizaţi.

Aer cald, apăsător. E liniştea pădurii toropite de zăduful după-amiezii; o răsuflare sufocată, monotonă ca vuietul slab dintr-o cochilie marină. Din cînd în cînd, ţipătul produs de **ugugua** sus, în luminiş, rupe tăcerea locului.

Mambor-ul e tot nemişcat, continuă să adulmece aerul, întîrziind să-şi afunde botul în izvor. În spatele tufişului de **aramrish**, flăcăiandrul Udo face un gest de nerăbdare. Apoi se hotărăşte, dar nu reuşeşte nici măcar să întindă arcul la timp: **mambor**-ul îşi îndoaie picioarele lungi într-o săritură fulgerătoare, săgeata ricoşează pe piatră la vreo doi metri în dreapta animalului lansat în plină goană. Inutil să-ţi mai pui nădejdi într-o altă lovitură. Lui Udo nu-i mai rămîne decît să încerce să-l urmărească; el ştie bine că uneori, cînd aleargă pe un teren accidentat, **mambor**-ul poate cădea, rupîndu-şi un picior.

Udo se repede pe pantă în jos, se fereşte de pietrele ascuţite care ies din pămînt, iuţeşte pasul, dar prada îi scapă; **mambor**-ul galopează acum pe un teren ierbos, moale şi neted, încît obţine curînd un avantaj categoric.

Dezolat, Udo se opreşte. E leoarcă de sudoare, pe cînd inima îi bate ca nebună, iar soarele îl orbeşte. La marginea desişului e o zonă umbroasă unde abia adie un vînticel capricios. Sub enormele frunze albastre ale arborilor **karanoa**, Udo se trînteşte vlăguit, îşi răsuceşte corpul în iarba umedă, zace pe spate. Mai tîrziu, cînd sîngele şi-a încetat cursa nebună, iar aerul nu-i mai arde gîtul şi pieptul, Udo înaintează alene pe poteca din pădure, un tunel de smarald al cărui capăt e tocmai pe malul rîului. Loa stă acolo, pe mal, ghemuită în faţa unui foc mic, şi ţine în mînă o ţepuşă de os la capătul căreia a înfipt un peşte. Mirosul puternic de carne prăjită ajunge pînă la Udo chiar împotriva vîntului.

A mai văzut-o pe femeie stînd în chiar acelaşi loc, însă întotdeauna a evitat-o fără vreun motiv prea limpede. Dar acum Udo se apropie nerăbdător, tropăind prin iarbă ca să-i atragă atenţia. Loa rămîne nemişcată chiar şi atunci cînd Udo ajunge atît de aproape încît mai-mai să-i atingă umărul. Abia îşi întoarce capul: o privire ambiguă, amestec de uimire şi înfumurare.

Udo nu-i inspiră teamă: nu-i decît un băiat, înalt şi

musculos, dar fără lumina aceea agresivă ce străluceşte în ochii bărbaţilor din tribul său.

— Ţi-e foame? întrebă femeia, coborînd privirile.

Udo mormăie ceva, îşi strîmbă nasul, gîdilat de aroma peştelui prăjit pe jarul încins.

— Eşti Loa, nu-i aşa? Loa, din tribul lui Ark.

Femeia nu răspunde. Atunci Udo face un gest ca de supărare.

— Ce cauţi aici? întrebă cu o voce hotărîtă. Ai tăi sînt acolo, dincolo de pădurea cea mare. Ce faci aici, singură, pe malul rîului?

Loa îi întinde ţepuşa cu peştele care fumegă. Apoi se ridică, face cîţiva paşi pînă la rîu, se învîrte în jurul unui par înfipt în apă. Scoate un coş plin cu peşti.

— Uite! exclamă aţîţată. Eu i-am prins.

Îşi vîră o mînă în coş, iar peştele aruncat pe mal saltă înnebunit. Udo se grăbeşte să-l imobilizeze cu piciorul. Şi astfel, timpul trece încet şi liniştit. Udo şi femeia sînt tot lîngă foc, mănîncă preocupaţi stînd faţă în faţă, iar din cînd în cînd se privesc în ochii umezi şi adînci.

Apoi Udo spune:

— Azi era cît pe ce să-l vînez. Era cel mai frumos şi cel mai mare **mambor** din pădure. Dar într-o zi o să-l prind, o să-l duc alor tăi şi tu ai să vii atunci cu mine, ne vom întoarce aici să vînăm şi să pescuim, iar tu ai să dormi lîngă mine, pentru totdeauna. Pînă cînd îngerii albi ne vor chema pe malul celălalt, în raiul cel adevărat.

Udo şi Loa. Printre frunzele verzi şi azurii, nevăzute păsări de sticlă ciripesc neliniştite. Rîul curge lent, maiestuos; sus, un **Ugugua** dă ocoluri prin cerul pe care străluceşte puternic un soare portocaliu.

— Satisfăcut? întrebă doctorul Killpatrick închizînd aparatul.

Bruce Edgeworth se întoarse încet, cu privirea goală, buimac. Fu pe punctul de a spune ceva, dar doctorul i-o luă înainte.

— Credeţi-mă, mai bine decît aşa n-aţi fi putut alege. M-715 e într-adevăr un exemplar superb. Şi acum, veniţi cu mine, domnule Edgeworth. Trebuie să împlinim nişte formalităţi. Pe

aici, vă rog.

— Ascultaţi-mă, doctore. Eu...

— După asta, domnule Edgeworth. După.

Doctorul Killpatrick îl luă de braţ şi îl conduse prin coridorul cu pereţii tapetaţi în plastic de un alb îngheţat.

— Faceţi-vă comod, zise, deschizînd uşa unui birou foarte luminos.

Edgeworth intră ezitînd. În încăpere, lîngă un masiv fişier metalic, o femeie stătea în picioare.

— Dînsa e doctoriţa Elaine Bixby.

Schiţă o umbră de surîs şi se lăsă să alunece în fotoliul de lîngă birou.

— Văd că fişa dumneavoastră personală e deja completată, zise doctorul ciocănind în masă cu stiloul. Bun. Şi celelalte acte sînt în regulă. Trebuie doar o semnătură aici, în josul paginii, domnule Edgeworth.

Bruce Edgeworth abia aruncă o privire spre formularul albastru pe care doctorul i-l strecurase în faţă. Scutură capul, scurt.

Doctorul Killpatrick zîmbea încurcat. În picioare lîngă el, tînăra femeie înţepenise şi ea într-o atitudine de evidentă nemulţumire.

— Nu semnez nimic, zise Edgeworth pe un ton hotărît. Am de gînd să plec cît mai repede, pricepeţi? Compania voastră m-a înşelat cu mîrşăvie.

— Glumiţi, domnule Edgeworth.

— Nu glumesc deloc. Pliantul vostru publicitar nu-i deloc zgîrcit în informaţii, le oferă chiar şi pe cele mai nesemnificative. Se trece însă sub tăcere lucrul cel mai important...

— Care anume, domnule Edgeworth?

— Faptul că **kindus**-ii nu sînt animale, ci oameni. Lucrul ăsta organizaţia voastră nu l-a spus niciodată.

— Ajunge! îl întrerupse sec doctorul Killpatrick. O faceţi, sau vă lăsaţi păgubaş. În situaţia în care vă aflaţi, orice discuţie mi se pare inutilă. Acesta e formularul care trebuie semnat.

Edgeworth se ridică brusc, congestionat.

— Am spus nu, n-am să semnez nicicînd. Sînteţi nişte ucigaşi, asta sînteţi. Ucigaşi!

Bătuse uşor. Cîteva ciocănituri discrete în tăblia uşii

metalice. Apoi intrase cu capul sus, poziţie statuară, cu sînii provocatori vîrîţi într-un tricou prea lipit de corp. Pusese fişa albastră lîngă divan, pe măsuţa din trestie împletită, apoi se aşezase, picior peste picior. Iar atunci cînd el, ca smulgîndu-se din letargie, se apropiase pentru a se cufunda leneş într-un alt fotoliu, Elaine începu să vorbească, întîi cu voce scăzută, aproape în şoaptă, apoi pe tonuri tot mai provocatoare şi insinuante.

Edgeworth o privea cînd încruntat, cînd în mod vizibil plictisit.

— Şi aşa, aţi vrea să plecaţi cît mai repede! spunea doctoriţa Elaine, făcîndu-i cu degetul un semn de ameninţare glumeaţă.

Edgeworth încuviinţă.

— Scuzaţi-mă, domnule Edgeworth, dar eu nu vă înţeleg. Sau, mai bine zis, înţeleg şi apreciez sensibilitatea dumneavoastră, totuşi nu pot să vă aprob decizia. Ai făcut o călătorie lungă şi costisitoare, ba chiar şi neplăcută. Să vii de pe Pămînt pînă aici, pe Igea, cu toate acele furtuni magnetice presărate în drum... De ce vreţi să renunţaţi tocmai acum?

— V-am spus. Nu ştiam că **kindus**-ii sînt oameni.

— **Kindus**-ii? Greşiţi, domnule Edgeworth. E a doua oară că faceţi această afirmaţie cu totul neîntemeiată. **Kindus**-ii sînt animale, vă asigur de asta...

— Da, animale care vorbesc. I-am auzit, scumpă domnişoară. N-am priceput o vorbă, de acord. Dar e de ajuns că vorbesc, exact aşa cum facem noi.

— Asta nu înseamnă nimic. Şi delfinii vorbesc, dar tot animale rămîn. Sau cîinii? Nu-i acelaşi lucru cu cîinii? Chiar şi găinile şi boii sînt în stare să comunice cu semenii lor, ştiinţa a stabilit asta cu absolută certitudine. Iar atunci? Ar trebui prin urmare să renunţăm la friptură şi la biftecuri? Domnule Edgeworth, scrupulele dumneavoastră mi se par cu adevărat excesive!

— Poate. Mie mi se par exagerate comparaţiile dumitale zoologice. Excesive şi înşelătoare. Am urmărit **kindus**-ii de aproape, pe ecranul selctorului magnetic. Am văzut prea bine cît de impresionant omenesc le era aspectul, i-am auzit vorbind, i-am văzut folosind focul, am văzut un bărbat şi o femeie care se iubeau...

— Vă repet că nu sînt oameni. Dealtfel, nu există nici o Constituţie sau vreun articol legislativ care să-i considere astfel.

— Prin forţa lucrurilor! Această planetă aparţine Companiei Igea. Pentru voi, cei care aţi ocupat-o, nu-i decît o posesiune colonială, o crescătorie exploatată prin toate mijloacele tehnicii. Într-adevăr, cinismul nu vă lipseşte deloc.

— Vă rog, domnule Edgeworth. Nu e momentul să începem o discuţie de acest fel. Cu atît mai mult cu cît, ca industriaş, ca mare industriaş, nu veţi fi, desigur, tocmai dumneavoastră cel care neagă avantajele liberei iniţiative.

Pentru o clipă Edgeworth rămase descumpănit. Privirea femeii era în mod manifest provocatoare, ca o sfidare clară, lansată de pe o poziţie imbatabilă.

— Divagaţi, domnişoară, încercă să-i dea replica. Nu-i nevoie de o lege scrisă ca să-i consideri oameni pe nişte indivizi absolut identici cu noi.

Elaine Bixbv surise. Avea dinţi foarte regulaţi, albi şi deşi.

— **Kindus**-ii sînt animale, repetă pe un ton absent, aproape scandînd silabele. Trebuie să vă obişnuiţi să le trataţi aspectul uman ca pe un simplu accident. Haideţi, domnule Edgeworth. Sîntem aici ca să vă ajutăm, nu ca să vă tragem pe sfoară.

Edgeworth izbucni:

— Sînteţi plătită ca să vorbiţi astfel!

Indispoziţia domnişoarei Bixby ţinu doar o fracţiune de secundă.

— Sigur, sînt plătită. Dar dacă Compania Igea ar fi aşa cum insinuaţi, o companie necinstită, n-aş accepta banii lor. Am şi eu scrupulele mele, domnule.

Edgeworth se ridică încet, se apropie de imensa uşă de sticlă care dădea spre grădină. Rămase mult timp în picioare, întors cu spatele.

— Nu mi-a plăcut sistemul, zise apoi, ţeapăn, continuînd să se uite afară.

— Poftim?

— Jocul acela cu trei cifre. Nu mi-a plăcut.

— O formalitate, domnule Edgeworth. E preferabil ca alegerea să fie lăsată pe seama întîmplării, mă înţelegeţi.

— Da... Dar de ce trebuia să mă uit pe ecran? Scena aceea... E încă aici, săpată înăuntru, nu reuşesc să mi-o scot din

minte. Era absolut necesar să-l văd pe **kindus?** Să-i spionez mişcările, intimitatea? Spuneţi-mi.

— Clientul are acest drept. Aţi plătit deja un avans. Înainte de a achita restul se cuvine să vedeţi marfa.

— Înţeleg. Totuşi...

— Exageraţi, domnule Edgeworth.

Doctoriţa Bixby se îndreptă spre rezervorul de apă, umplu un pahar, apoi scotoci în poşetă.

— Luaţi asta, zise, întinzîndu-i o pastilă şi paharul.

— Ce-aveţi acolo?

— Un calmant.

Edgeworth se mişcă acum ca un somnambul, cu o serie de gesturi executate mecanic, cu ochii rătăcind peste tot în tentativa de a scăpa de cei ai lui Elaine. Apucă paharul, înghite cu greu pastila. Apoi se întoarce din nou, fruntea îi atinge geamul, o mînă bîjbîie pe plasticul uşii batante.

Elaine e în spatele său, foarte aproape, mai-mai că-i simte respiraţia pe gît, parfumul subtil şi tulburător. Dacă ar vrea, s-ar putea întoarce s-o strîngă în braţe. Un gînd nepotrivit, nu tocmai justificabil în împrejurarea aceea.

Tăcerea e stînjenitoare, greu de suportat. Edgeworth înghite cu greu.

— **Kindus**-ul... murmură cu o voce absentă. Cum îi daţi de urmă? Vă duceţi în pădure să-l capturaţi?

— Nu, domnule Edgeworth, **kindus**-ul va veni singur. Fiecărui exemplar, încă de mic, îi aplicăm un dispozitiv... Ei, e cam mult de explicat. E vorba de un microreceptor, nu mai mare decît o monedă. Fiecare **kindus** poartă unul aici - spune doctoriţa punînd mîna la ceafă - lîngă ureche, ascuns sub piele şi reglat pe o lungime de undă personală. E suficient să trimiţi semnalul...

— Şi **kindus**-ul se supune? Ce anume îl face să vină?

— Să zicem că instinctul, domnule Edgeworth.

Iarăşi o lungă tăcere. Şi iarăşi parfumul acela care îndeamnă gîndul la o lungă cursă de respingeri şi acceptări. Apoi Edgeworth simte o uşoară apăsare. Mîna femeii s-a lăsat pe umărul său.

— Domnule Edgeworth...

Plăcută, ademenitoare, vocea frînge ultima rezistenţă.

— Mîine... Totul va fi în regulă mîine seară. Tehnica

noastră e foarte avănsată, o să vă întoarceţi într-o stare perfectă după numai douăzeci şi patru de ore. După aceea, va trebui să rămîneţi o săptămînă sau două pentru controale, însă vă asigur că aici, pe planeta Igea, n-o să vă plictisiţi, am construit grădini suspendate şi piscine magnifice. Şi o să vă ţin chiar eu companie...

— Cum a mers, Elaine?

— Ca de obicei.

— A semnat?

— Încă nu, dar e o chestiune de minute. I-am lăsat formularul albastru în cameră. Trimite pe cineva să-l ia, să zicem, peste o jumătate de oră.

— Un tip capricios, nu?

— Nici vorbă. A cedat imediat. Toţi sînt la fel, doctore Killpatrick. Ei ştiu prea bine că n-ar supravieţui dacă le-am transplanta ficatul unui morun sau rinichii unei pantere. O ştiu, dar cînd văd **kindus**-ii se simt obligaţi să joace comedia.

Doctorul Killpatrick zîmbi.

— Edgeworth ăsta părea totuşi foarte decis să renunţe. Cum ai reuşit să-l convingi?

Doctoriţa Bixby dădu din umeri.

— Are ficatul putred, canceros. Ar muri în decurs de şase luni, şi ştie asta, are numai patruzeci de ani, e putred de bogat, şi doreşte mult, mult de tot să trăiască. N-a fost nevoie să risipesc prea multe cuvinte. Domnul Edgeworth era deja convins înainte ca eu să fi deschis gura.

— Bine, aprecie doctorul Killpatrick. Ocupă-te dumneata de programarea maşinii chirurgicale, iar eu voi avea grijă să-l chem imediat pe **kindus**.

Se apropie de radioselector, formă pe claviatură combinaţia corespunzătoare siglei M-715, apoi conectă brusc circuitul oscilatorului catodic.

Flăcăiandrul Udo se opri în aceeaşi clipă. O undă sonoră, intensă şi blînd învăluitoare, i se răspîndi în creier încît el uită pe loc de vînătoare, de **mambor**, de focurile tribului său. Chiar şi de Loa, a cărei imagine păli şi se pierdu ca în ceaţă. Udo începu să alerge: o fericire mai mare îl aştepta în casa îngerilor albi, pe malul celălalt al rîului.

[*Originally published in „Micromega” n. 5, Avenza Carrara*